

EUROPEJSKA UNIA WSPÓLNOT POLONIJNYCH

List informacyjny nr 2 (2012)

Wszelkie adresy pocztowe i internetowe oraz numery telefonów, oraz numer konta bankowego znajdują się na stronach internetowych EUWP: euwp.eu

Listy Redaguje: *Tadeusz Adam Pilat* Wszelką korespondencję w sprawie „Listów informacyjnych” prosimy przesyłać na adres: „NOVINAGÅRD” Ångahusvägen 22, 26176 Asmundtorp, SWEDEN Tel. 0046-418-432302 e-mail: t.a.pilat@bredband.net

Drogie Koleżanki i Drodzy Koledzy,

Przesyłamy Wam kolejny list zawierający wstępne informacje o zjazdach Polonii Świata i EUWP oraz o wydarzeniach polonijnych w kwietniu i w maju b.r. Jak zawsze apeluję do wszystkich o nadsyłanie materiałów z ważnych imprez organizowanych w Waszych Środowiskach.

Łączę serdeczne pozdrowienia

Tadeusz Adam Pilat – Prezydent EUWP

Spis treści:

VIII Zjazd EUWP

Walne Zebranie Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Göteborgu

Zjazd Forum Polonii w Austrii

Zjazd Nauczycieli Polonijnych w Ostródzie

Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków w Republice Czeskiej

Dzień Polonii w Warszawie

Dzień Polonii w Akwizgranie

95-lecie Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach

IV Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy

Archiwum filmowe o Polakach na Wschodzie

Zakochani w Polsce - trzecia edycja konkursu „Być Polakiem”

* * *

VIII Zjazd EUWP

Przypominamy uprzejmie, że VIII Zjazd Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych odbędzie się, zgodnie z decyzją ubiegłorocznej Rady Prezesów, w Pułtusku w dniach **16-18 listopada 2012 r.** Podajemy wstępne ramy czasowe:

16/11 – przyjazdy delegatów do Stow. Wspólnota Polska,
o godz. 17.00 odjazd autokaru do Pułtuska.

17/11 – obrady

18/11 – odjazd autokaru do Warszawy o godz. 12.00

Przypominamy również, że w zjeździe uczestniczy prezes i jeden delegat z każdej organizacji. Szczegółowy program Zjazdu obowiązujące zasady oraz ilość ewentualnych

dotychczasowych delegatów z racji nowych zasad statutowych pada Sekretariat w terminie późniejszym.

Walne Zebranie Zrzeszenia w Göteborgu

W dniach 14-15 kwietnia w Göteborgu zebrali się delegaci organizacji członkowskich Zrzeszenia Organizacji Polonijnych z całej Szwecji na dorocznym Walnym Zebraniu. Obrady prowadziła Prezes Zrzeszenia Teresa Sygnarek. Przyjęto w poczet członków Zrzeszenia trzy nowe organizacje. Dokonano zmian osobowych w składzie sekretariatu. Nowymi członkami organu wykonawczego Zrzeszenia zostali: Małgorzata Gruszczyńska i Jerzy Walentynowicz.

Dokonano oceny działalności Zrzeszenia w roku 2011. Głównymi tematami obrad

były sprawy: zmian w finansowaniu działalności polonijnej, zaangażowania młodzieży, organizacji III Konferencji Organizacji Polonijnych Regionu Morza Bałtyckiego. W czasie obrad wielokrotnie podkreślano znaczenie Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” dla działalności organizacji polonijnych. Podjęto decyzję o współpracy regionalnej organizacji polonijnych w Szwecji oraz przyjęto tegoroczny plan pracy i budżet.

Zjazd Forum Polonii w Austrii

W sobotę 21 kwietnia w Wiedniu w odbył się Walny Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Forum Polonii w Austrii. Gościem obrad był Prezydent EUWP Tadeusz Adam Pilat oraz Rektor Polskiej Misji Katolickiej Ks. Krzysztof Kacperk. W pełnej Sali im. Jana III Sobieskiego dominowała młodzież, gdyż ostatnio w skład Forum przyjęto cztery nowe organizacje. Obrady prowadził wybrany przez zebranych Mirosław Wałęga. Delegaci

przyjęli sprawozdania, ocenili działalność i udzielili zarządowi absolutorium.

Skierowano podziękowania do ustępującego zarządu i do Andrzeja Lecha, który funkcję prezesa pełnił w Forum przez 12 lat. Piękny bukiet kwiatów za szczególne zaangażowanie otrzymała sekretarz ustępującego zarządu Barbara Kling. W wyborach na funkcję nowego prezesa Forum startowały 3 osoby. Zdecydowanie wygrała dotychczasowa skarbnik Forum, Teresa Kopeć. Dokonano również

wyboru zarządu, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńkiego. Oprócz prezesa w skład nowego zdecydowanie odmłodzonego zarządu weszli: Jerzy Konarzewski (wiceprezes), Mirosław Wałęga (wiceprezes), Mariusz Michalski (sekretarz), Benjamin Paliwoda (skarbnik) oraz członkowie zarządu, Sabina Zapiór, Agnieszka Malek i Beata Paluch.

W niedzielę 22 kwietnia odbyło się tradycyjne spotkanie w rozszerzonej formule. Przybyli przedstawiciele instytucji, organizacji i mediów nienależących do Forum Polonii. Redakcja czasopisma

„Polonika” zaoferowało zarządowi Forum znacznie szerszą współpracę. Spotkanie było okazją do wyrażenia gorących podziękowań dla Andrzeja Lecha za jego wieloletnią i trudną pracę na stanowisku prezesa Forum. Podziękowania i słowa uznania złożyli: nowo wybrana Prezes Forum Teresa Kopeć, przedstawiciel Ambasady RP min. Tadeusz Oliwiński, Dyrektor Stacji Polskiej Akademii Nauk w Wiedniu prof. Bogusław Dybaś, Dyrektor Szkoły Polskiej Hanna Kaczmarczyk oraz Przewodnicząca Rady Rodziców Szkoły Polskiej.

Po trzech tygodniach działalności Forum Polonii w Austrii było zmuszone do przeprowadzenia dodatkowych zmiany w składzie zarządu: sekretarzem został Benjamin Paliwoda, skarbnikiem, Agnieszka Heckhausen, a członkiem zarządu Elżbieta Akwa-Asare. Agnieszka Malek została członkiem rezerwowym zarządu.

Zjazd Nauczycieli Polonijnych w Ostródzie

W dniach 26-29 kwietnia odbył się w Ostródzie III Światowy Zjazd Nauczycieli Polonijnych „Wschód, Zachód - łączy nas Polska” organizowany przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Zjazd rozpoczął się mszą świętą w Sanktuarium Maryjnym w Gietrzwałdzie, której przewodniczył Jego Ekscelencja abp senior Edmund Piszcz. W Zjeździe wzięli udział nauczyciele i członkowie organizacji polonijnych z 18 krajów różnych kontynentów. Obrady prowadził wiceprezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Dariusz Piotr Bonisławski. Na obradach byli obecni m.in.: podsekretarz stanu w MEN Mirosław Sielatycki, naczelnik Wydziału ds. Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w MSZ Mieczysław Sokołowski oraz przedstawiciele władz samorządowych. W części inauguracyjnej zjazdu wystąpili Polonijni goście zjazdu: prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusz Adam Pilat oraz wiceprezes Kongresu Polonii Amerykańskiej Bożena Kamińska.

Podczas Zjazdu zainaugurowano projekt edukacyjny i szkoleniowy „Akademia Polskości”, który powstał na podstawie partnerskiego porozumienia zawartego między Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” a Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej. Jego uroczyste podpisanie oraz zaprezentowanie

idei, celów i zaplanowanych działań odbyło się podczas uroczystego otwarcia Zjazdu. Projekt ten został również zaprezentowany w trakcie jubileuszowego XII Zjazdu Nauczycieli Polonijnych i Komitetów rodzicielskich w Chicago w maju tego roku.

Wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom nauczycieli kształcących polskie dzieci za granicą, inicjatorzy projektu postanowili zorganizować roczne studia podyplomowe przy Warszawskiej SWPS. Są one skierowane do pedagogów, którzy pragną pogłębić

wiedzę na temat ojczystego kraju – m.in. w zakresie jego najnowszej historii, najważniejszych wydarzeń w kulturze i sztuce oraz bieżących problemów społeczno-politycznych. Chęć współpracy zgłosiło wielu wybitnych polskich specjalistów, m.in. znany językoznawca Jerzy Bralczyk oraz kilka ośrodków akademickich: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski oraz Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej.

Specjalny partner imprezy – Kongres Polonii Amerykańskiej – zaprezentował działalność środowisk polonijnych w USA. Odbyły się także warsztaty projektowe przygotowane przez trenerów Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, których celem było praktyczne zapoznanie uczestników z istniejącymi programami finansowania współpracy międzynarodowej w zakresie edukacji. Kontynuując rozpoczętą w 2010 roku tradycję, tegoroczny Zjazd był miejscem prezentacji wybranego środowiska

polonijnego. W 2012 roku była to społeczność polska zamieszkująca Stany Zjednoczone, stąd jednym z partnerów przedsięwzięcia był Kongres Polonii Amerykańskiej.

Przedstawiciele środowisk polonijnych opowiedzieli się także za poszerzeniem oferty kursów metodycznych, prowadzonych do tej pory przez Polonijne Centrum Nauczycielskie (PCN) w Lublinie oraz za podpisaniem umów dwustronnych z krajami UE, dotyczących uznania kwalifikacji zawodowych nauczycieli polonijnych, zdobytych w Polsce zarówno w ramach studiów regularnych, jak i podyplomowych. Wypowiedzieli się przeciw ograniczeniom środków finansowych na pobyty edukacyjne dzieci i młodzieży w Polsce, a w szczególności na zloty młodzieży polonijnej. Organizacje ze Wschodu wystąpiły o zniesienie opłat za egzaminy i certyfikaty potwierdzające znajomość języka polskiego dla osób legitymujących się Kartą Polaka.

Nauczycieli polonijnych przyjął rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego prof. dr hab. Józef Górniewicz. Na zakończenie obrad uczestnicy skierowali liczne postulaty do władz polskich i do Stowarzyszenia "Wspólnota Polska". Zaapelowali też o obronę praw polskiej mniejszości narodowej na Litwie. W ramach imprez towarzyszących Zjazdowi nauczyciele polonijni zostali zaproszeni na odbywającą się w Ostródzie galę finałową ogólnopolskiego konkursu tańca towarzyskiego dzieci i młodzieży z udziałem par polonijnych oraz odbyli rejs statkiem po Kanale Elbląsko-Ostródzkim.

Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków w Republice Czeskiej

28 kwietnia w Czeskim Cieszynie zebrali się delegaci na Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków w Republice Czeskiej. Sprawozdanie z działalności przedstawił prezes Kongresu Józef Szymeczek. Prezydent EUWP Tadeusz Adam Pilat z przyczyn komunikacyjnych nie mógł być obecny w Cieszynie i

wystosował list gratulacyjny do prezesa Kongresu.

W czasie zebrania doszło do kontrowersji w sprawie procedowania spraw statutowych. Prezes Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Jan Ryłko postawił wniosek w sprawie zmian statutowych, a prezes Kongresu, Józef Szymeczek zaproponował odrzucenie tego wniosku. Wniosek prezesa PZKO został odrzucony przez delegatów większością głosów, po czym Jan Ryłko opuścił salę obrad. PZKO

jest największą, działającą od 1947 r. organizacją na Zaolziu i liczy obecnie ok. 13 tys. członków.

W wyborach do Rady Kongresu Józef Szymeczek otrzymał największą liczbę głosów i na zebraniu konstytucyjnym Rady jemu to powierzono prezesurę Kongresu w XI kadencji (2012-2016). Jednocześnie Rada wybrała na pierwszego wiceprezesa Rudolfa Molińskiego, a na drugiego Tomasza Pustówkę. W skład Rady weszli również: Barbara David, Małgorzata Rakowska, Michał Przywara, Mariusz Zawadzki, Mariusz Wałach i Andrzej Bizoń.

Dzień Polonii w Warszawie

2-majowe uroczystości rozpoczęła msza św. koncelebrowana w warszawskiej archikatedrze p.w. św. Jana Chrzciciela, której przewodniczył JE Ksiądz Prymas Józef Kowalczyk. W koncelebrze udział wzięli goście: ks. abp Zbigniew Stankiewicz, metropolita ryski ks. bp Paweł Anweiler z Kościoła ewangelicko-anglikańskiego, członek Rady Krajowej „Wspólnoty Polskiej” ks. prałat Sławomir Kawecki, rektor Polskiej Misji Katolickiej w Szwajcarii. Na uroczystości przyjechało ponad 150 osób z różnych stron świata.

W katedrze zebrali się przedstawiciele Kongresu Polonii Amerykańskiej, Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, Polacy ze Wschodu i z dalekiej Brazylii, przedstawiciele mediów polonijnych oraz zespoły folklorystyczne z Litwy, Ukrainy i Czech. Gości polonijnych serdecznie powitał prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Longin Komołowski. W kazaniu Ksiądz Prymas Józef Kowalczyk nawiązał do przemówienia papieża Jana Pawła II skierowanego w 1982 r. do emigracji niepodległościowej w Wielkiej Brytanii,

mówiąc, że mamy ogromne zaległości w budowaniu więzi między Polonią a ojczyzną oraz podkreślił, że do rządzących należy zapewnienie Polakom warunków do godnego życia w kraju, aby nie wyjeżdżali za chlebem, zaś tym, którzy wyjechali, zapewnienie równych praw pracowniczych na emigracji.

Po zakończeniu liturgii w katedrze goście polonijni wyruszyli w pochodzie przez Krakowskie Przedmieście do Pałacu Prezydenckiego. Dwa święta w jednym dniu były inspiracją dla Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, aby pod honorowym patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego przygotować wspólne obchody. W skład Komitetu Honorowego obchodów święta Polonii weszli m.in.: Prymas Polski abp Józef Kowalczyk, marszałek Sejmu Ewa Kopacz, marszałek Senatu

Bogdan Borusewicz, minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski, minister kultury i dziedzictwa narodowego Bogdan Zdrojewski, ks. kardynał Józef Nycz i prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz. Dzień Polonii i Polaków za Granicą został ustanowiony w 2002 r. w uznaniu wielowiekowego wkładu Polonii w odzyskiwanie przez Polskę niepodległości, za wierność i przywiązanie do polskości oraz pomoc krajowi w najtrudniejszych momentach.

Na dziedzińcu przed Pałacem Prezydenckim odbyło się oficjalne rozpoczęcie obchodów Dnia Polonii i Święta Flagi, wspólne odśpiewanie Hymnu Narodowego oraz wręczenie flag wybranym 25 osobom, przedstawicielom Polonii i Polaków z zagranicy. Prezydent Komorowski podkreślił, że wszyscy potrzebujemy symboli, które nas łączą i jednoczą, potrzebujemy ich

zarówno w codziennym życiu, jak i od święta oraz podziękował wszystkim, biorącym udział w uroczystości, przedstawicielom Kościoła, wojska, młodzieży, sportowcom, harcerzom i przedstawicielom Polonii. Po uroczystości u Prezydenta RP rozpoczął się festyn dla mieszkańców

licznie zamieszkałym przez Polaków rejonem wileńskim i skosztować wyrobów regionalnych, podziwiać rękodzieło z Zaolzia i z Ukrainy, a także zapoznać się z prasą polonijną. Na ulicach wolontariusze kwestowali na odbudowę Zułowa - miejsca urodzin marszałka Józefa Piłsudskiego.

także tym, którzy organizują wiele cennych inicjatyw i przedsięwzięć poza granicami państwa polskiego oraz wyraził wdzięczność wszystkim, którzy uczestniczą w pięknym dziele budowania systemu łączności z Polakami poza granicami kraju. Podkreślił, że Dzień Polonii i Dzień Flagi jest takim dniem w roku, kiedy wspólnym wysiłkiem staramy się pokazać, że wspólnie pracujemy na rzecz jak najsilniejszych więzów między Polską współczesną a Polakami na całym świecie, którzy budują polską dumę ze współczesnej Polski. Z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą w Domu Polonii miała miejsce

uroczystość nadania odznaczeń państwowych dla zasłużonych przedstawicieli Polonii oraz członków Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, wyróżniających się w pracy polonijnej. Za wybitne zasługi dla Polonii na świecie, za promowanie Polski oraz działalność na rzecz krzewienia polskich tradycji i kultury narodowej odznaczeni zostali: Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski prof. Piotr Małozewski z Niemiec; Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej Jarosław Narkiewicz z Litwy; Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski Anna Kosicka, Czesław Rybicki i Tomir Sołtan ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”; Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej

stolicy w bliskim otoczeniu Pałacu Prezydenckiego i Domu Polonii. Na estradzie przed Kościołem Seminaryjnym odbyły się koncerty zespołów polonijnych. Wystąpili m.in. Kapela Wileńska, zespoły „Wileńszczyzna” i „Zgoda” oraz solistka Ewelina Saszenko z Litwy; zespół taneczny „Oldrychowice” z Czech oraz Zespół Pieśni i Tańca „Podolski Kwiat” z Ukrainy. Na Skwerze Mickiewicza ustawione były namioty, w których prezentowali swoje wyroby i działalność Polacy z Litwy, Czech i Ukrainy. Można było zapoznać się z

Prezydent RP Bronisław Komorowski był gościem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Prezes Longin Komonowski w powitaniu głowy państwa, nawiązał do ubiegłorocznego spotkania Pana Prezydenta z Polonią Świata w Rzymie, z okazji beatyfikacji Jana Pawła II, i wyraził nadzieję, iż spotkania z okazji Dnia Flagi i Dnia Polonii staną się tradycją i znajdą miejsce w kalendarzu spotkań Prezydenta RP. Prezydent Komorowski dziękował osobom, które pracują w ramach „Wspólnoty Polskiej” na rzecz Polaków rozsianych po całym świecie, a

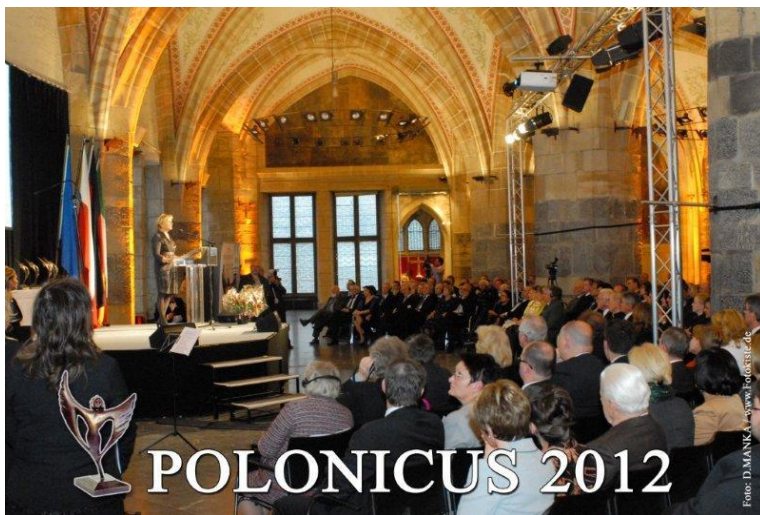
Polskiej Stefan Adamski z Ukrainy; Złotym Krzyżem Zasługi za zasługi dla rozwoju ruchu harcerskiego pośmiertnie odznaczony został Kamil Kulczycki, członek „Wspólnoty Polskiej”, a odznaczenie odebrali rodzice.

W imieniu odznaczonych podziękował Jarosław Narkiewicz, poseł na Sejm Litewski, członek Związku Polaków na Litwie, następnie głos zabrali prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej Frank Spula i prezydent Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusz Adam Pilat.

Podczas spotkania w Domu Polonii nastąpił drugi, równie uroczysty, moment ogłoszenia wielkiej narodowej zbiórki publicznej, której celem jest zdobycie środków na budowę Miejsca Pamięci Narodowej w Zułowie na Litwie. Prezes „Wspólnoty Polskiej” Longin Komołowski, w obecności przedstawicieli Związku Polaków na Litwie, pierwszą cegiełkę na ten cel o wartości tysiąca złotych „sprzedał” Prezydentowi RP. Rozpoczęcie zbiórki zostało owacyjnie przyjęte przez zgromadzonych gości. Prezydent Bronisław Komorowski poparł ideę odbudowy miejsca pamięci narodowej w Zułowie, dodając, iż jest o szczególne miejsce, z którego pochodzą również inni wielcy Polacy. Spotkanie z Prezydentem RP Bronisławem Komorowskim zakończył wspólny toast i bankiet w ogrodach Domu Polonii, przygotowany przez Zamek w Pułtusku. 2 maja wieczorem na Zamku w Pułtusku z gośćmi polonijnymi spotkał się minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski.

Dzień Polonii w Akwizgranie

Podczas uroczystej gali w sali koronacyjnej Karola Wielkiego akwizgrańskiego ratusza statuetki „Polonicus” otrzymali aktorka Krystyna Janda, biskup senior diecezji opolskiej abp Alfons Nossol,

działaczka polonijna z Wielkiej Brytanii Helena Miziniak oraz niemiecka polityk, długoletnia szefowa zarządu Federalnego Związku Towarzystw Niemiecko-Polskich Angelica Schwall-Dueren.

Medalem „Cordi Poloniae” odznaczono marszałka Senatu Bogdana Borusewicz za „wieloletnią opiekę nad Polonią oraz za występowanie w obronie jej praw”.

Leżący na styku granic Niemiec, Holandii i Belgii Akwizgran (Aachen) był na przełomie 8. i 9. stulecia siedzibą cesarza Karola Wielkiego. Władca Franków, uznawany do dziś za symbol europejskiej

jedności, stworzył w Europie Zachodniej państwo nawiązujące do starożytnego imperium rzymskiego.

Prezes Konwentu Organizacji Polskich, centrali zrzeszającej największą liczbę działających w Niemczech organizacji polonijnych, Wiesław Lewicki podkreślił, że proces jednoczenia się Polaków w Niemczech postępuje naprzód. Zwrócił uwagę, że Polonia cieszy się wśród Niemców coraz większym uznaniem.

Nagrody „Polonicusa” wręczono po raz czwarty. Ich inicjatorem jest kierowany przez Lewickiego Kongres Polonii Niemieckiej, będący członkiem Konwentu. W ubiegłych latach laureatami nagrody byli m.in. były

minister spraw zagranicznych Władysław Bartoszewski, były przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek, historyk Norman Davis i tłumacz Karl Dedecius.

Podczas jednodniowej wizyty w Akwizgranie Marszałek Senatu RP Bogdan Borusewicz spotkał się z przedstawicielami Konwentu Organizacji Polskich w Niemczech. W dyskusji poruszono problemy nurtujących niemiecką Polonię. Wyrażono rozczarowanie tempem realizacji przez stronę niemiecką ustaleń uzgodnionych rok temu przy okrągłym stole i zaapelowano do Marszałka o wsparcie. Po wielomiesięcznych negocjacjach przedstawiciele Polski i Niemiec podpisali w 2011 r. wspólne oświadczenie w sprawie wspierania Polaków w Niemczech. Berlin zobowiązał się między innymi do utworzenia w tym roku w stolicy Niemiec biura reprezentującego organizacje polskie w Niemczech, polskiego portalu internetowego oraz Centrum Dokumentacji w Bochum, a także do ułatwienia niemieckiej Polonii dostępu do mediów i stworzenia większych możliwości nauki języka polskiego.

Władze Niemiec przyznały Polonii na jej biuro w Berlinie 50 tys. euro. Przedstawiciel Konwentu Alexander Zajęc stwierdził, że realizacja wniosku opóźnia się ze względu na dodatkowe warunki stawiane organizacjom polonijnym, w tym pozyskanie dodatkowego źródła finansowania. Uczestnicy spotkania obejrzeli wystawę fotografii „Polskie indywidualności” Krzysztofa Gierałtowskiego, zorganizowaną w ramach prezentacji polskiej kultury w Północnej Nadrenii-Westfalii.

95-lecie Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach

W Finlandii uroczystość obchodzono Dzień Polonii i Polaków za Granicą. Wydarzenie to zbiegło się w czasie z Jubileuszem 95-lecia działalności Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach, najstarszego polonijnego stowarzyszenia w Europie, działającego, pod stałą nazwą i przy niezmiennym statucie, od założenia w 1917 roku do chwili obecnej. Z tej okazji w sobotę 5 maja 2012 roku w Ambasadzie Polskiej w Helsinkach odbyło się uroczyste przyjęcie z udziałem poseł Joanny Fabisiak,

Wiceprzewodniczącej Sejmowej Komisji Łączności z Polakami za Granicą oraz Prezydenta Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych Tadeusza Adama Pilata.

W związku z Jubileuszem Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski nadał wysokie odznaczenia państwowe zasłużonym działaczom Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach, które wręczył Ambasador RP w Finlandii Janusz Niesyto. Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi odznaczeni zostali Michał Zieliński, obecny Prezes Zjednoczenia oraz Henryk Bigos i Alicja Sollamo, a

Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Pani Brygida Antikainen. Ambasador wygłosił okolicznościowe przemówienie, w którym m.in. podkreślił rolę Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach w krzewieniu polskości w Finlandii. Imprezę uświetnił występ chóru „Harmonia” z Czarnkowa oraz wystawa zdjęć i pamiątek obrazujących historię Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach.

IV Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy

Zamieszczamy wstępną informację o zbliżającym się IV Zjeździe Polonii i Polaków z Zagranicy.

- Pracami przygotowawczymi Zjazdu kieruje Komitet Organizacyjny Zjazdu, powołany na spotkaniu we Wrocławiu 31 lipca 2011 r., pod przewodnictwem Wiceprezes Rady Polonii Świata Heleny Miziniak. W skład komitetu wchodzi reprezentanci: Kongresu Polonii Amerykańskiej, Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych, Kongresu Polonii Kanadyjskiej, Centralnej Reprezentacji Wspólnoty Brazylijsko-Polskiej, Związku Polaków na Litwie, Konwentu Organizacji Polskich w Niemczech, Kongresu Polaków w Rosji i Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie.

- Zjazd, w którym - podobnie jak w poprzednim Zjeździe - weźmie udział ok. 300 delegatów, odbędzie się w dniach **23-26 sierpnia 2012 r.** w Domu Polonii w Pułtusku i w Sejmie RP w Warszawie. Obrady odbywać się będą w oparciu o przyjęty regulamin.
- Głównym organizatorem zjazdu jest Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, które przygotowało i złożyło wniosek do Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na Zjazd i które roześle zaproszenia do poszczególnych organizacji.

Dla orientacji załączamy poniżej wstępny program zjazdu, którego poszczególne elementy mogą ulec zmianie.

Wstępny program Zjazdu

23 sierpnia czwartek

Przyjazd uczestników do Warszawy.

Odjazdy autokarów do Pułtusk spod siedziby Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”:

Godz.: 17.00, 18.00, 19.00 i ostatni 20.00

18.00 – 22.00 Kolacja (indywidualnie) na Zamku w Pułtusku

24 sierpnia piątek - Warszawa, Sejm RP

7.00 - 8.00	Śniadanie
8.15	Odjazd autokarów z Pułtusk do Warszawy
10.00 – 11.15	Msza Święta w Archikatedrze Św. Jana
12.00 – 13.30	Uroczyste rozpoczęcie Zjazdu na Zamku Królewskim
14.00 – 15.30	Uroczysty obiad w ogrodach Domu Polonii
16.00 – 17.30	Sejm Polonijny , sesja plenarna - sala plenarna Sejmu RP
18.00 – 19.30	Sejm Polonijny , obrady w komisjach problemowych w salach Sejmu RP:
20.00	Wyjazd autobusami do Pułtusk

25 sierpnia sobota - Pułtusk, Dom Polonii

7.00 – 8.30	Śniadanie
9.00 – 11.00	Sesja plenarna
11.30 – 13.30	Obrady w komisjach problemowych
14.00 – 15.00	Obiad
16.00 – 17.30	Obrady w komisjach problemowych
18.00 – 20.00	Sesja plenarna

26 sierpnia, niedziela - Pułtusk, Dom Polonii

7.00 – 8.30	Śniadanie
9.00 – 10.00	Msza Święta w Bazylice Pułtuskiej
11.00 – 13.00	Przedstawienie podjętych Uchwał. Wystąpienia zaproszonych gości
13.00	Zakończenie IV Zjazdu Polonii
14.00 – 15.30	Uroczysty obiad

Archiwum filmowe o Polakach na Wschodzie

Na prośbę autora Informujemy, że jest dostępne archiwum reportaży i filmów dokumentalnych, których część była emitowana w TVP POLONIA i w innych kanałach TVP w programie „Łączy nas Polska”, realizowane przez Józefa Wierzbę w OTV Białymstoku w latach 1997-2011. Materiały dotyczą spraw Polaków zamieszkałych na Wschodzie: w Rosji, Estonii, na Łotwie, Litwie, Białorusi i Ukrainie. Aby skorzystać z materiałów należy skontaktować się z autorem reportaży Józefem Wierzbą: jozef.wierzba@wp.pl

Zakochani w Polsce - trzecia edycja konkursu „Być Polakiem”

„Być Polakiem” to konkurs łączący młodych Polaków na całym świecie. Trzy lata temu Fundacja „Świat na Tak” z inicjatywy poseł Joanny Fabisiak po raz pierwszy zadała pytanie młodym Polakom za granicą: *Co to znaczy być Polakiem?*

W tym roku, w stosunku do pierwszej edycji zgłosiło się pięć razy uczestników. Na konkurs wpłynęło 560 prac z 30 krajów świata, z czego najwięcej, bo aż 79 z USA. Z Afryki (z Tunezji) przysłano wiele ciekawych prac, z Azji – na szczególną uwagę zasługuje film z Kazachstanu. Nowością były prace z Uzbekistanu, Islandii i Chile.

Jurorzy z 18 krajów obradowali w Warszawie przez 3 dni, aby wyłonić 30 laureatów w pięciu kategoriach wiekowych i tematycznych. Pierwsza grupa, w wieku od 8 do 12 lat, opowiadała rodzinne historie o tym, jak dziadek poznał babcię. Z 320 nadesłanych prac widać, jak bardzo ważną rolę w budowaniu polskiej tożsamości za granicą odgrywają właśnie dziadkowie. Rodzina jest pierwszym symbolem szczęśliwej polskości dla dzieci urodzonych poza Krajem. Historie opowiedziane przez dzieci kończą się najczęściej stwierdzeniem „Chcę być taki, jak moi dziadkowie”. 13-15-

latkowie zastanawiali się, jakie skarby kultury polskiej zabiorą w swoje dorosłe życie. Okazuje się, że najcenniejszym dla nich skarbem jest po prostu język polski. Dla młodego Polaka z USA atrybutem polskości jest chleb, który piecze polska babcia - „bo do chleba trzeba podchodzić z sercem”. 16-19-latkowie sprawdzali, jak postrzegana jest Polska przez ich przyjaciół z kraju zamieszkania. Z wiekiem wrasta świadomość i Polska przestaje być „sielskim krajem lat dzieciennych”. Z przeprowadzonych wywiadów wynika, że zarówno jedni, jak i drudzy widzą plusy i minusy Polski i Polaków. Zachowując perspektywę krytyczną typową dla swojego wieku, młodzi Polacy za granicą czują przywiązanie do kraju urodzenia swoich rodziców, a młodzież zagraniczna lubi Polskę, dzięki swoim polskim kolegom. W ramach kolejnej kategorii konkursu studenci rozważali, co dla nich znaczy pojęcie honoru wczoraj i dziś. Okazało się, że w dzisiejszych czasach honor stał się „niemodnym” tematem. Polka z Brazylii podkreśla jednak, że honor jest w nas, może w nieco zmienionej postaci. I choć warunki się zmieniają: on był „wczoraj” i jest nadal „dzisiaj”. Poza pracami pisemnymi, każdy bez względu na wiek mógł przysłać pracę multimedialną pod hasłem „Polska gola!”. Rodzeństwo z Holandii przyznało, że będzie kibicować Polsce i ...Holandii, Holandii trochę więcej, ale za to ich mama – więcej Polsce. Polka z Irlandii ma nadzieję, że Polska podczas Euro 2012 powtórzy sukces trenera Górskiego.

Wszystkim młodym Polakom z zagranicy, którzy wzięli w udział w konkursie *Być Polakiem*, należą się pierwsze nagrody. Laureaci wyjadą na tygodniowe wspólne wakacje w Polsce. Z roku na rok liczba chętnych do wzięcia udziału w konkursie rośnie, co oznacza, że wzrasta poczucie polskości wśród młodzieży polonijnej zagranicą. Jury konkursu *Być Polakiem* miało dużą satysfakcję, wybierając najlepsze prace i dużą rozterkę podczas przyznawania nagród, których liczba jest bardzo ograniczona z powodu niedostatecznej liczby sponsorów.

Współorganizatorami konkursu „Być Polakiem” są Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG), Europejska Unia Wspólnot Polonijnych i Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP.